

С Т А Н О В И Щ Е

**От проф. д-р Даниела Кирилова Дженева –
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив
на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „доктор“**

Автор: Росен Методиев Николов

Тема: „Развитие на балетното изкуство в Бургас“

Научен ръководител: проф. д. изк. Анелия Янева

ПН 8.3 „Музикално и танцово изкуство“

Специалност: „Музикознание и музикално изкуство“

Дисертационния труд на Росен Николов е озаглавен „Развитие на балетното изкуство в Бургас“. Реализираната научна разработка представлява значимо и стойностно проучване на фактология за период от 130 години. Систематизирана е огромна база информация, чрез която за първи път цялостно се изследва възникването и развитието на балета в Бургас. Темата е определено е актуална и към сегашния момент е навременна периодизация на всички етапи от това развитие. Очевидно е, че докторантът познава „отвътре“ процесите и прилага диференциран подход при анализа на творчеството на всеки автор според индивидуалното му отношение към произведението и периода на изпълнение. Изборът на темата кореспондира с професионалната реализация и с образованието на Росен Николов. Преследвайки своето изграждане той изминава дълъг път на обучение и усъвършенстване. През 1999 г. завършва „Хореографска педагогика“ в ОКС „бакалавър“, а през 2015 г. се дипломира като „магистър“ по „Хореографска режисура“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Специализира балетно изкуство в училище „А. Ваганова“ – Санкт Петербург и модерен балет във Виена. Вече 20 години е преподавател в НУМСИ „Проф. Панчо Владигеров“ – гр. Бургас по дисциплините: „Класически танц“, „Исторически танци“, „Характерни танци“, „Съвременни танцови техники“, „Композиция и импровизация“, „История на танца“, „Теория и методика“, „Актьорско майсторство и пантомима“. Създател е на първия състав за модерен балет в Бургас през 1974 г. През годините като хореограф участва в редица забавни програми на БНТ. Поставя балетни спектакли и е автор на постановки в гр. Бургас,

Стара Загора, Габрово, Благоевград, Велико Търново, в Минск – Беларус и редица други сцени. Така натрупаният опит през годините на преподавател и артист му дават основание през 2016 г. да стане докторант на ИГ „Музикален театър“ към „Институт за изследване на изкуствата“ при БАН.

Представеният на вниманието ни дисертационен труд е в обем от 192 страници. Структуриран е в увод, шест раздела и заключение. Включва четири приложения, в които изчерпателно и хронологично са описани балетните постановки в Бургаска опера и техните създатели. Изредени са всички танцови фрагменти от опери, оперети и мюзикъли, играни на бургаска сцена. Използваната библиография наброява 88 заглавия. Изброени са 189 рецензии, статии и съобщения, като 18 от тях са публикувани в специализирани издания и са изведени отделно като по-значими. Описани са и всички документални видеозаписи и програми на спектакли, разгледани в разделите за класически репертоар и съвременна хореография. Този голям обем от емпирични изследвания и анализи е прецизно систематизиран и за това очевидно съществен принос има и научният ръководител проф.д.изк. Анелия Янева. Приложен е Автореферат в 31 страници, който съвсем аналитично, без буквални извадки от основния труд ни запознава със съдържанието, структурата, изводите и приносите на дисертацията. Реализирани са 7 публикации по темата, като 5 от тях са изнесени доклади пред разнообразна аудитория във ВУ и утвърдени научни организации.

Основната цел на настоящото изследване е постигането на: *„систематизиран и обоснован труд за началните стъпки, утвърждаването и развитието на балета в Бургас в неговия цялостен профил“*. Научната разработка надхвърля посланието на заглавието и респектира с многообразие от подходи и методи на изследване. Формулираните изводи предопределят приносния характер на труда по отношение на историческата информация за балета, както и за формообразуването в различните жанрове и периоди. Обхванати са и образователните, и културни структури, допринесли за развитието на балета в Бургас.

Докторантът подчертава характерните процеси, определящи облика на балетната сцена през годините. А именно това, че в Бургас се изпълняват оперни оперетни заглавия още преди създаването на първата Самодейна опера в града. Подчертава, че появата на класически балети на бургаска сцена следва своя път на развитие за разлика от големите оперни

театри в Европа. Поради отдалечеността от представителната сцена на Софийска опера в Бургас се създават предпоставки за повече танцови експерименти в обхвата на съвременния танц. Поставят се световни заглавия, които не се изпълняват в други театри у нас. *„А когато след 90-те години на XX век всички трупи се насочват към модерния танц, балетната трупа в Бургас като че ли прави обратен завой – засилва интереса си към класическия репертоар.“* Всички формулирани изводи са в резултат на аналитичен подход и задълбочено проучване.

Изведени са 12 приноса, които адекватно и точно отразяват резултата от цялостното изследване. Считам, че един от най-важните и може би неосъзнат от докторанта принос е факта, че той е подхождал емоционално, отреждайки водещо място на Бургаския балет сред извънстоличните трупи, като се е постарал да представи всички обстоятелства за това. Препоръчвам публикуването на труда, защото книгата освен пълноценна историография за балета, би била ценно доказателство с данни и факти за развитието на изкуствата и културата в гр. Бургас през годините.

В заключение ще подчертая, че представеният дисертационен труд *„Развитие на балетното изкуство в Бургас“* ведно с приложените публикации по темата ми дават основание да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на Росен Методиев Николов образователната и научна степен *„доктор“* в ПН 8.3 *„Музикално и танцово изкуство“*, докторска програма: *„Музикознание и музикално изкуство“*.

29.03.2021 г.
гр. Пловдив

Подпис:
/проф. д-р Д. Дженева/